

DOMAČA NALOGA 1

VPISNA ŠTEVILKA: _____

IME IN PRIIMEK: _____

SKUPINA: _____

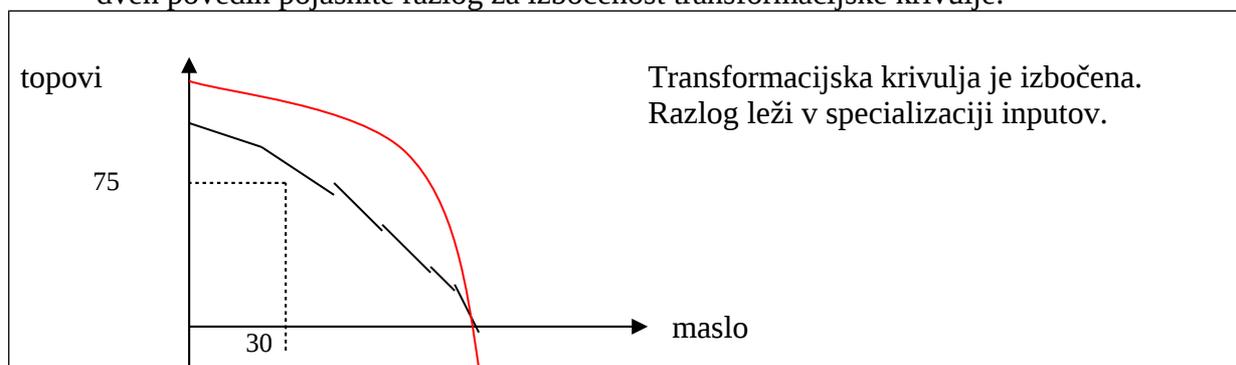
Domačo nalogo 1 je potrebno oddati na vajah, ki jih obiskujete in sicer 24. oziroma 25. oktobra. Naloge rešujete na dani list papirja, pri čemer je potrebno uporabiti svinčnik ali kemično pisalo.

1. NALOGA

V tabeli imate podane maksimalne količine topov in masla, ki jih lahko proizvedemo v državi Makro.

Točka	Proizvodnja masla	Proizvodnja topov
A	0	100
B	20	90
C	40	75
D	60	55
E	80	30
F	100	0

a) Skicirajte transformacijsko krivuljo. Maslo naj bo na abscisni osi. Je izbočena? V eni ali dveh povedih pojasnite razlog za izbočenost transformacijske krivulje.

b) Je proizvodnja 30 enot masla in 75 enot topov učinkovita ali neučinkovita? Pojasnite vaš odgovor. To točko tudi vrišite v skico pod a.

Ne. Nahaja se pod transformacijsko krivuljo. To pomeni, da vsi inputi niso izkoriščeni.

c) Koliko znašajo **oportunitetni stroški topov** na intervalu med točko A in B? Utemeljite z ustreznim izračunom.

$$OC_T = \left| \frac{\Delta M}{\Delta T} \right| = \left| \frac{-20}{10} \right| = 2$$

d) Koliko znašajo **oportunitetni stroški masla** na intervalu med točko C in D? Utemeljite z ustreznim izračunom.

$$OC_M = \left| \frac{\Delta T}{\Delta M} \right| = \left| \frac{-20}{20} \right| = 1$$

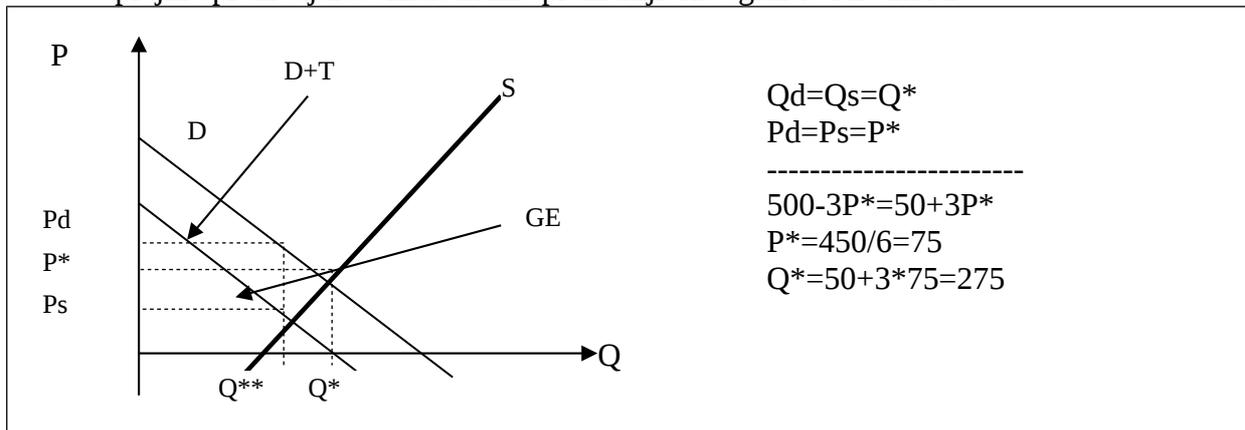
e) V naslednjem obdobju je prišlo do inovacij le v proizvodnji topov. V sliko pod a vriši novo transformacijsko krivuljo.

2. NALOGA

Na trgu neke dobrine, sta krivulji povpraševanja in ponudbe podani z enačbama:

$Q_d = 500 - 3 \cdot P_d$ in $Q_s = 50 + 3 \cdot P_s$, pri čemer je Q_d povpraševana količina, Q_s ponujena količina, P_d cena, ki jo plača kupec in P_s , cena, ki jo prejme proizvajalec.

- a) Nariši krivuljo povpraševanja in ponudbe ter izračunaj ravnotežno količino (Q^*) in ravnotežno ceno (P^*). Cena, ki jo plača kupec je v tem primeru enaka ceni, ki jo prejme proizvajalec. Izračunani spremenljivki v grafu tudi označi.

- b) Izračunaj cenovno elastičnost povpraševanja v ravnotežni točki. Je v tej točki povpraševanje elastično ali neelastično?

$$E_p^d = \frac{\%dQ}{\%dP} = \frac{dQ}{dP} \frac{P}{Q} = -3 \frac{75}{275} = -0,81 \quad \text{Povpraševanje je v tej točki neelastično.}$$

- c) Vlada v naslednjem obdobju uvede davek na enoto proizvoda v višini 4 denarnih enot. Plačevanje davka naloži kupcu. V sliko pod a) prikaži novo ravnotežje (*pazi, katero krivuljo boš »premaknil«*). Novo ravnotežje sestavljajo nova ravnotežna količina (Q^{**}), cena, ki jo plača potrošnik (P_d) in cena, ki jo prejme proizvajalec (P_s). Novo ravnotežje tudi izračunaj.

$$S : \dots\dots Q = 50 + 3P_s$$

$$D + T : Q = 500 - 3P_d = 500 - 3(P_s + T) = 500 - 3(P_s + 4) = 488 - 3P_s$$

$$S = D + T \Rightarrow 50 + 3P_s = 488 - 3P_s$$

$$P_s = 438/6 = 73$$

$$P_d = 73 + 4 = 77$$

$$Q^{**} = 50 + 3 \cdot 73 = 269$$

$$\text{delež davka, ki ga plača potrošnik} = (P_d - P^*)/T = (77 - 75)/4 = 1/2$$

$$\text{delež davka, ki ga plača proizvajalec} = (P^* - P_s)/T = (75 - 73)/4 = 1/2$$

- d) Koliko znaša davčni prihodek (GE)? Davčni prihodek tudi označi v grafu pod a). Od česa je odvisna velikost davčnega prihodka? Utemelji v eni ali dveh povedih.

$$GE = T \cdot Q^{**} = 4 \cdot 269 = 1076$$

Velikost GE zavisi od cenovne elastičnosti povpraševanja in ponudbe. Čim večja je cenovna neelastičnost povpraševanja in ponudbe, tem manjše je zmanjšanje ravnotežne količine zaradi uvedbe davka in s tem je GE tem večji.